

TEKST 21: Ghazi ibn al-Wasiti om 'Umars afvisning af brugen af kristne i statsadministrationen

5 Den retslærde skriver Ghazi ibn al-Wasiti (13. årh.) forfattede en afhandling (*Al-Radd 'ala ahl al-dhimma*) mod ansættelsen af dhimmier i statsadministrationen, hvori han bl.a. oplister argumenter fra den muslimske tradition og historie. Al-Wastis antipati mod jøder og kristne kunne skyldes, at netop disse udgjorde Al-Wastis konkurrenter inden for statsadministrationen.

10 Vi har en tradition, der er kommet til os fra Abu Bakr al-Athram,¹ en af de vigtigste lærde; og det er kommet til os gennem imamen Ahmad ibn Hanbal² og andre og er citeret i den (førstnævntes) samling af traditioner, hvilende Abu Musa al-Ashaaris myndighed,³ nemlig: De troendes anfører, 'Umar ibn al-Khattab,⁴ beordrede ham [Abu Musa] til at sende en beretning om det, som han modtog og om det, han havde nedskrevet på pergament. Nu havde Abu Musa en kristen som skriver, og denne mand bragte beretningen til kaliffen. 'Umar undrede sig over Abu Musas ansættelse af sådan en mand og sagde: "Sandelig, denne mand er meget omhyggelig; hidkald ham, så at han kan læse Koranen for mig" Men Abu Musa svarede: "Han vil ikke være villig til at komme i moskeen." – "Er han rituelt uren?" spurgte 'Umar. "Nej", svarede Abu Musa, "han er en kristen." Hvorpå 'Umar bebrejdede mig, slog mit lår så hårdt med sin hånd, så han næsten brækkede det, og sagde: "Hav intet at gøre med de kristne, se, at Allah har placeret dem fjernt [fra sig]. Hav ingen tillid til dem, se, at Allah mistillid dem, og agt dem ikke, se, at Allah har ydmyget dem". [...]

20 Mu'awiyah ibn Abi Sufyan⁵ skrev til de troendes anfører, 'Umar ibn al-Khattab, som følger: "I mit distrikt er der en kristen skriver, uden hvem jeg ikke kan fuldføre inddrivelsen af kopskatten. Jeg er uvillig til fortsat at ansætte ham uden et ord fra dig." 'Umar besvarede hans brev som følger: "Må Allah holde os og dig ved godt helbred. Jeg har læst dit brev om den kristne. Mit svar er dette. Den kristne skal betragtes, som om han var død og borte."

25 Ikke i nogen tradition og ikke i nogen fortælling er der en omtale af en afgudsdyrker, der får en administrativ bemyndigelse under profetens, Abu Bakrs, 'Umars, 'Uthmans eller 'Alis regeringstid.⁶

30 J. M. Rosenløv: *Kalifatet – Dets ekspansion og det muslimske herredømme i Palæstina og Syrien* (2014)

Engelsk oversættelse af Al-Wasitis traktat: R. Gottheil: "An Answer to the Dhimmis", *Journal of the American Oriental Society*, 41 (1921), s.418-420. Her efter B. Yeor (1985): *The Ddhimmi. Jews and Christians under Islam*. Cranbury 1985, s.181.

¹ Abu Bakr al-Athram (d. 875): retslærd af den hanbalitiske retsskole

² Ahmad ibn Hanbal (780-855): grundlægger af den hanbalitiske retsskole

³ Abu Musa al-Ashaari (d. 662 eller 672): én af Muhammeds tidligste ledsagere og betroede. Han opfattedes derfor som et af de vigtigste vidner til Muhammeds liv og gerninger samt de åbenbaringer Muhammed modtog.

⁴ 'Umar ibn al-Khattab: den 2. kalif (634-44)

⁵ Mu'awiyah ibn Abi Sufyan: guvernør i Syrien. Selv kalif fra 661 til 680

⁶ Denne sidste del af teksten må anses for Ghazi ibn al-Wasitis egen senere tendentiøse opsummering frem for en del af ovennævnte brev fra 'Umar.